

ΟΙ ΠΕΙΡΑΤΑΙ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Η ΩΡΑΙΑ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΕΣΙΒ ΝΤ' ΙΒΕΛΕΝ ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΣ ΚΟΥΡΣΑΡΟΥ ΚΑΝΑΚΗ

(Από τα Μεσαιωνικά Χρονικά)

Κύπρος, τό ωραία νησί τής Μεσογείου, ἐγέννησε κατά διαφόρους ἐποχάς τις ἀρπακτικές δυνάμεις διαφόρων κατακτητῶν. Στά 1191 ἔπεσε στά χέρια τοῦ βασιλέως τής Ἀγγλίας Ριχάρδου τοῦ Λεοντόκαρδου, ὁ ὁποῖος τήν πούλησε τό 1192 στόν Γεώ Λουζινιάνο. Μετά δύο χρόνια ὁ Λουζινιάνο πέθανε καί τόν διαδέχθηκε ὁ ἀδελφός του Ἀμωρό, ὁ ὁποῖος εἶχε γυναίκα του τήν ωραία Ἑσίβ ντ' Ἰβελέν. Ὁ Ἀμωρόν ἀγαποῦσε πολὺ τήν γυναίκα του καί λυπόταν γιατί ἦταν πολὺ φιλάσθενη καί ἀδύνατη. Σκέφτηκε λοιπόν νά τή στείλῃ νά περάσῃ τό καλοκαίρι τής στήν τοποθεσία Παραδείσια, σκιά στήν Ἀμμόχωστο. Καί μόνο τό ὄνομα τής τοποθεσίας αὐτῆς δείχνει τό καλό τής κλίμα καί τήν ὠμορφιά τής τῆ φυσική.

Τά Παραδείσια ἦσαν τό μέρος πού παραθέριζε ἡ ἀποστοχρασία τής Κύπρου κατά τήν ἐποχή ἐκείνη. Ἐκεῖ λοιπόν ἐπῆγε γιά ἐν' ἀλλάξῃ ἀέρα ἡ ωραία καί νέα γυναίκα τοῦ βασιλέως τής Κύπρου Ἀμωρό.

Κατά τήν ἐποχή ἐκείνη ἕνας Κυπριώτης Ἕλληνας, ὀνομαζόμενος Κανάκης, συνομοτοῦσε μέ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας κατοίκους τής Κύπρου, οἱ ὁποῖοι δέν ἀνεχόντουσαν τήν ξερνή κυριαρχία στό νησί τους καί ποθοῦσαν μιὰ ἐλληνική διοίκηση. Ὁ Ἀμωρόν ὅμως ἔμαθε τά πάντα καί κατεδίωξε τόν Κανάκη.

Ὁ ἀρχηγός τῶν ἀνομοιωτῶν τότε ἀναγκάστηκε νά καταφύγῃ στήν ἀπένανη σποραεὶ τής Κελιάς, ὅπου δέν ἔπαυε νά ἐνεργῇ ἐναντίον τοῦ βασιλέως τής Κύπρου, τοῦ Φράγγου κατακτητοῦ, πού τόσο τόν μισοῦσε.

Κατασκευάσε συγχρόνως ἕνα πειρατικό καράβι καί συχνά πήγαινε στά παράλια τής Κύπρου, ὅπου μέ τῆ βοήθεια τῶν νησιωτῶν ἄρπάζε καί κατέστρεφε τίς περιουσίες τῶν Φράγγων. Ἔτσι ὁ Κανάκης ἔγινε πειρὸ ὁ φόβος καί ὁ τρόμος τῶν Κυπρίων Φράγγων.

Οἱ Κύπριοι, σύμφωνα μαζύ του, τόν βοηθοῦσαν καί ἐνεργοῦσαν συστηματικὴ κατασκοπία γιά νά πετυχαίνουν ἡ περαιοτικές ἐκδρομές του.

Ὅταν λοιπόν ἡ ωραία φιλάσθενη βασίλισσα Ἑσίβ πῆγε στά Παραδείσια γιά νά παραθερίσῃ καί ν' ἀλλάξῃ ἀέρα, οἱ Κύπριοι εἰδοποίησαν αἰετός τόν Κανάκη στήν Κελιά. Ἡ εὐκαιρία πού παρουσιαζόταν ἦταν μοναδική. Ὁ Ἕλληνας κουρσάρος μπόρεσε νά ἀχμωλώσῃ εὐκόλα τή βασίλισσα τής Κύπρου. Καί ὁ Κανάκης δέν ἔμεινε ἀργός. Μόλις ἔμαθε ἀπ' τοὺς κατασκοπούς του τό εὐχάριστο μήνυμα, ἀρμάτωσε τὸ καράβι του καί μιὰ μέρα ἄραξε ξαφνικά μπρὸς στά Παραδείσια.

Μόλις εἶδαν τό καράβι τοῦ Κανάκη, οἱ λίγοι φρουροὶ πού εἶχε βάλει ἐκεῖ ὁ βασιλεὺς γιά νά φυλάξῃ τή βασίλισσα τὰ ἔχασαν. Τοὺς κυρίως ἀπειρήρατος πανικός καί δέν ἀτόρσαν ν' ἀντισταθῶν διόλου.

Ὁ Κανάκης βγήκε ἀμέσως μέ τὰ πλοῖα τῶν του στήν ἑσπέρα, πῆγε στό σπίτι πού ἔμεινε ἡ βασίλισσα, τήν ἔπιασε μαζύ μέ τὰ παιδιά της καί τήν ἀκολούθησε, τήν πῆγε στό καράβι του, ἀνοίξε τὰ πανιά του καί τραβήξε γιά τήν ἀσιατικὴ ἀκτή.

Φαντάζεστε τήν κατάπληξη καί τόν τρόμο τής δυστυχισμένης βασίλισσας, πού βρέθηκε ξαφνικά στά χέρια τοῦ κουρσάρου, τόν ὁποῖο ἐγνώριζε ὡς ἀσπονδο ἐχθρὸ τοῦ βασιλέα συζύγου της.

Μισόγυμνη ὅπως τήν σήκωσαν οἱ κουρσάροι διὰ τῆς βίας ἀπ' τὸ κορβότι της, βρέθηκε μέ τὰ παιδιά της καί τήν ἀκολουθία της στό ἀμπάρι τοῦ πλοίου τοῦ Κανάκη, κλεισμένα καί δδουρομένη.

Τραγικὸ ἦταν ἐπίσης τό ξεπαραξήρισμα τής βασίλισσας στήν Ἀσιατικὴ παραλία. Τὰ παιδιά της κλαίγανε τρομαγμένα καί ἡ ἀκολουθία της τραβοῦσαν τὰ μαλλιά τους. Μὰ ὁ Κανάκης ἦταν ἀσυγκίνητος.

Μόλις ἔμαθε τήν ἀρπαγή τῆς λατρευτῆς του συζύγου, ὁ βασιλεὺς Ἀμωρόν στενωχωρήθηκε πολὺ, γιατί, ἐκτός ἀπὸ τό κακό τῆς

ἀρπαγωγῆς, ἐδοκίμαζε καί μιὰ μεγάλη ταπεινὸς ἠθική. Τί θά ἔλεγε ὁ κόσμος ὅταν μάθαινε, ὅτι ἕνας Ἕλληνας πειρατῆς ἐτόλμησε νά πάῃ στό νησί του καί νά κλέψῃ τή βασίλισσα μέ τὰ παιδιά της καί τήν ἀκολουθία της;

Μὴ μπορώντας νά κάνει τίποτε μόνος του ὁ Ἀμωρόν γιά τήν ἀπελευθέρωσι τῆς γυναίκας του, ἀναγκάστηκε νά καταφύγῃ στή συνδρομὴ ἐνὸς ξένου. Στὴ Μικρὴ Ἀρμενία, στό μέρος δηλαδὴ ποῦζε τὸ κάστρο τοῦ ὁ Κανάκης, βασιλεὺς τῆν ἐποχὴ ἐκείνη ὁ Λέων Β', ὁ περιφημὸς «Λέων τοῦ Βουνοῦ», ὅπως τὸν ἀπαιτοῦν οἱ Φράγγοι χρονολογῶν, ὁ ὁποῖος ἦταν πολὺ συνδεμένος μέ τόν βασιλέα τής Κύπρου. Σ' αὐτὸν λοιπόν ἔγραψε καί βάσισε ὅλες τίς ἐλπίδες του ὁ Ἀμωρόν γιά νά ἐπινοηθῇ τὴν προσβολὴ καί νά πάρῃ πίσω τὴν γυναίκα του καί τὰ παιδιά του.

Ὁ Λέων παράγγειλε τότε στόν Κανάκη νά δώσῃ πίσω τοὺς ἀιχμαλώτους του. Ὁ Βυζαντινὸς πειρατῆς δέν μπόρεσε νά τοῦ ἀρνηθῆ, γιατί γνώριζε τὴ δύναμι τοῦ βασιλέως τής Μικρῆς Ἀρμενίας καί ἔξερε, ὅτι ἀν τόν ἔκανε ἐχθρὸ, δέν θά μπόρεσε νά σταθῇ πειρὸ στό μέρος ἐκεῖνο.

Στενωχωρημένος λοιπόν φοβερά, ἀναγκάστηκε νά ὑποχωρήσῃ στήν ἀπαιτήρι τοῦ Λέοντος τοῦ Βουνοῦ καί παράδωσε σ' αὐτόν τήν γυναίκα καί τὰ παιδιά τοῦ βασιλέως Ἀμωρό.

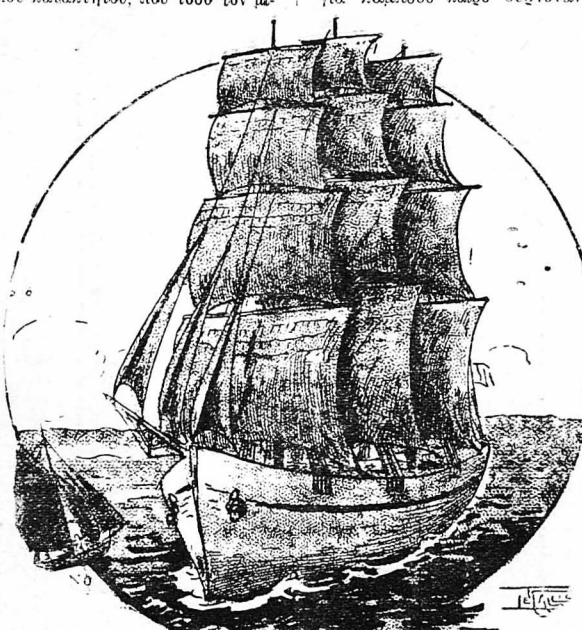
Ὁ Λέων τότε ἀρμάτωσε ἕνα καράβι καί μονάχος του συνώδεψε ὡς τὴν παραλία τής Κύπρου καί παρέδωσε στόν Ἀμωρόν τὴν γυναίκα καί τὰ τέκνα του. Καταστυγνημένος ὁ Ἀμωρόν, παρέλαβε τοὺς ἀγαπημένους του καί τοὺς μετέφερε στήν Κυρήνη.

Ἀλλὰ ἡ φτώχῃ βασίλισσα δέν ἔζησε πολὺν καιρὸ ἔπειτα ἀπὸ τό δυστύχημα αὐτό. Μόλις γύρισε στό παλάτι της, ἔπεσε ἀρρωστη καί γιά κάμποσο καιρὸ σερνόταν ἀρρωστη καί χλωμὴ, σάν φάντασμα, ὅπου σὲ λίγο πέθανε. Τὴν κακομεταχειρίστηκε ὁ Κανάκης; Τὴν ὑποχρέωσε νά γίνῃ ἐρωμένη του καί αὐτό τὴν συντρεφε ἠθικῶς; Δέν γνωρίζομε τίποτε ἀπολύτως καί οἱ Φράγγοι πού διηγοῦνται τὴν περιπετειώδη αὐτὴ ἱστορία, δέν μπόρουν νά προσθέσουν, παρὰ κακεντρέχεις ὑποθέσεις ἐναντίον τοῦ Ἕλληνοῦ κουρσάρου.

Τὸ πιθανότερον ὅμως εἶνε, ὅτι ἡ βασίλισσα ἔπαυε ἀπὸ κάποια σοβαρὴ ἀρρώστεια — ἴσως ἀπὸ φθίσι— ἀπὸ τὴν ἐποχὴ πού πῆγε στά Παραδείσια νά περάσῃ τό καλοκαίρι καί ὅτι ἡ κατάστασι της ἐχειροτέρευε μετὰ τὴν τραγικὴ τῆς περιπέτεια. Γιατί ὁ Κανάκης δέν ἦταν ἕνας κοινὸς κακοδούρος, ἀλλὰ ἕνας πατριώτης πού γίνεκε πειρατῆς γιά νά τιμωρήσῃ τὸν κατακτητὴ τῆς πατρίδος του, ὅπως οἱ δικαί μας ἦσαν, πού πρὶν ἀπὸ τὴν ἐκρηξί τῆς Ἐπαναστάσεως, ἔγιναν καί πειρατὰ καί κλέφτες γιά ν' ἀποπνίξουν τὸν τουρκικὸ ζυγὸ.

Ὁ Ἀμωρόν δέν ἄργησε νά ξαναπαντρευθῆ. Τὸ 1198 πῆρε δεύτερη γυναίκα του τὴ βασίλισσα Ἰσαβέλλα, χήρα τοῦ βασιλέως τής Ἰερουσαλήμ, καί ἔτσι ἀπέκτησε καί τὸν τίτλο τοῦ βασιλέως τής Ἰερουσαλήμ. Ἀλλὰ ἡ γυναίκα αὐτὴ δέν ἦταν καθόλου τυχερὴ στοὺς ἄνδρες της. Ὁ Ἀμωρόν ἦταν ὁ πέμπτος νόμιμος συζύγος της καί αὐτὸς δέν ἔζησε παρὰ λίγα χρόνια ἔπειτα ἀπὸ τό γάμο τους. Μεγαλοπρεπῆς τάφος στὴ φράγγικη μητρόπολι τῆς Ἀγίας Σοφίας δέχτηκε τό νεκρὸ τοῦ Ἀμωρόν τὸ 1205. Γιὰ τὸν πειρατὴ Κανάκη δέν ἔχομε δυστυχῶς, καμιά ἄλλη πληροφορία.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΙΡΟΦΥΛΑΣ

ΤΟΥΡΚΙΚΑ ΡΗΤΑ

- Ἡ ἀμάθεια θανατώνει τὸν ἄνθρωπο πρὶν ἀπὸ τό θάνατό του.
- Πρόσεχε νά μὴ συντροφεύῃς μέ ἀμαθί. Ἄν εἶσαι σοφός, θά γίνῃς γάδαρος. Ἄν εἶσαι μορὸς, ἡ μορῆ σου θά διπλασιασθῇ.
- Ἡ ἀμάθεια εἶνε μιὰ κατάσταση πού διαιωνίζει τὴν παιδικὴ ἡλικία.
- Μὴ ντύνεις τὴν ἀλήθεια μέ τό πλοῦσο φόρεμα τοῦ ψέματος.
- Νά μιλάς μέ εὐλακρία γιά νά μὴν κινήσῃ ἡ εὐτυχία σου σάν τό νερὸ τοῦ ρυακοῦ.